

KIỆN TOÀN BỘ MÁY QUẢN LÝ, BỐ TRÍ ĐÚNG, BOI DƯỠNG VÀ SỬ DỤNG TỐT CÁN BỘ THEO YÊU CẦU CỦA PHƯƠNG THỨC QUẢN LÝ MỚI*

Nguyễn-Duy-Trinh

Đường lối kinh tế của Đảng, kế hoạch của Nhà nước, phương thức quản lý kinh tế thể hiện trong các chính sách, chế độ và kế hoạch hoá, về hạch toán kinh tế và các đòn bẩy kinh tế, đều do bộ máy quản lý và đội ngũ cán bộ đảm nhận việc tổ chức thực hiện. Do đó, chúng ta phải cùng một lúc giải quyết tốt hai loại vấn đề có tác động nhân-quả chặt chẽ với nhau:

Một là, thấu suốt đường lối của Đảng, xây dựng kế hoạch đúng, cải tiến kế hoạch hoá và các chính sách đòn bẩy, tóm lại là quyết định giải pháp đúng về quản lý.

Hai là, bảo đảm thực hiện giải pháp đúng đó bằng một bộ máy quản lý tổ chức hợp lý, có hiệu quả cao, và bằng một đội ngũ cán bộ được lựa chọn, bố trí đúng, được bồi dưỡng, đào tạo tốt.

Giải pháp đúng về quản lý cho phép kiện toàn bộ máy quản lý, tạo ra động lực thúc đẩy đội ngũ cán bộ phát huy các mặt mạnh của cán bộ, làm nảy nở nhân tài. Ngược lại, những thiếu sót, sai lệch trong giải pháp về quản lý lan truyền sang bộ máy, gây nên những khuyết điểm trong tổ chức và chế độ làm việc, khiến cho những mặt tiêu cực trong đội ngũ cán bộ có mảnh đất để tồn tại và thậm chí tăng lên.

Những tổ chức quản lý không thụ động chịu ảnh hưởng một chiều của phương thức quản lý, mà có sức sống độc lập của mình, có tác động trở lại rất lớn đến giải pháp quản lý. Chính tổ chức quản lý và đội ngũ cán bộ là lực lượng nghiên cứu giải pháp quản lý, quyết định giải pháp quản lý và đưa giải pháp quản lý vào cuộc sống. Nhìn từ góc độ, chất lượng của tổ chức quản lý của nhân tố quyết định chất lượng của giải pháp quản lý và bảo đảm giải pháp đó được thực hiện.

Chúng ta vừa phải chăm lo thấu suốt đường lối của Đảng và nắm vững các quan điểm về quản lý kinh tế để có giải pháp quản lý đúng, vừa phải chăm lo kiện toàn bộ máy quản lý, chấn chỉnh chế độ làm việc, bố trí đúng và bồi dưỡng tốt đội ngũ cán bộ. Hai mặt này phải được coi trọng như nhau. Ở những nơi mà hiện nay tổ chức bộ máy, chế độ làm việc, đội ngũ cán bộ có nhiều khuyết điểm và quá yếu, đuối sức, quá xa so với nhiệm vụ, thì việc kiện toàn tổ chức và giải quyết vấn đề cán bộ trở thành khâu đầu tiên và khâu quyết định để triển khai công việc phương thức quản lý mới.

Việc kiện toàn bộ máy quản lý xuất phát từ những đòi hỏi về xây dựng cơ cấu kinh tế mới và phương thức quản lý mới. Trong xây dựng tổ chức, phải coi trọng chất lượng, bảo đảm hiệu lực của bộ máy, hiệu quả của sản xuất, kinh doanh phải xuất phát từ công việc và bố trí cán bộ, khắc phục tình trạng quan liêu, công kênh, cách biệt, gò bó cơ sở, cũng như tình trạng phân tán, lỏng lẻo kỉ luật.

Bộ máy nào rất cần thiết và đang là khâu yếu thì cần tăng cường mạnh. Bộ máy nào chưa có yêu cầu cấp bách, thì cần củng cố, chuẩn bị bước phát triển. Bộ máy nào trùng lặp cần hợp nhất. Cần bỏ những bộ phận thừa và bộ phận trung gian không cần thiết.

Phải phân công sản xuất và phân định quyền hạn thật rõ ràng giữa các Bộ, không để tình trạng có việc thiếu cơ quan phụ trách, có việc nhiều cơ quan cùng làm.

Cần phân biệt rõ chức trách quản lí hành chính – kinh tế của Bộ với chức năng quản lí sản xuất – kinh doanh của các tổ chức kinh tế thuộc Bộ

Phải phân cấp thật dứt khoát, cụ thể đối với từng tỉnh, từng huyện, mở rộng quyền chủ động cho tỉnh, huyện, cơ sở, không để kéo dài tình trạng tranh chấp.

Trong công tác kiện toàn tổ chức bộ máy của Đảng và Nhà nước, cần thực hiện nghiêm túc *việc cải tiến chế độ làm việc, tăng cường kỉ luật của Đảng và nhà nước*. Phải tổ chức tốt quá trình thu nhập, tổng hợp thông tin, nắm kịp thời, chính xác những thông tin cần thiết để giải quyết tình hình, tổ chức một cách khoa học công tác lãnh đạo. Phải thu hút đông đảo cán bộ kinh tế, khoa học, kĩ thuật vào việc chuẩn bị và xây dựng những phương án kinh tế – kĩ thuật. Trong quá trình thực hiện nghị quyết, phải xác định trách nhiệm cho từng người đối với từng việc, tổ chức tốt việc kiểm tra thực hiện các chính sách, chế độ, không để lơ là, kém hiệu quả như hiện nay.

Đối với tất cả chức trách đều phải có quy định cụ thể, nghiêm ngặt, bảo đảm thực hiện trong bất cứ tình huống nào, không để trễ lải công việc, không xuê xoa đối với bất kì ai vi phạm tài sản xã hội chủ nghĩa. Phải đề cao chế độ kỉ luật và chế độ trách nhiệm, cả trách nhiệm tập thể và trách nhiệm cá nhân, về cả tinh thần và vật chất, bảo đảm kỉ luật nghiêm ngặt trong việc chấp hành nghị quyết, chỉ thị của Đảng và kế hoạch của Nhà nước. Phải tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa, xử lí nghiêm minh mọi sai phạm bất kì ở cấp nào, chống tư tưởng và những biểu hiện “đặc quyền, đặc lợi”, đặt mình lên trên pháp luật, lên trên nghị quyết của Đảng.

Xây dựng và thực hiện nghiêm túc chức năng của từng tổ chức và từng người, quyền hạn và trách nhiệm cân xứng với nhau, bảo đảm cho các quyết định được chính xác, tổ chức thực hiện mau lẹ, dứt điểm.

Trên cơ sở chức năng rõ ràng, cụ thể mà tinh giản biên chế hành chính, tăng cường cán bộ, nhân viên cho bộ máy sản xuất, kinh doanh cho cấp huyện và cơ sở.

Đi đôi với kiện toàn bộ máy quản lí, phải chăm lo củng cố các đơn vị kinh tế cơ sở, tạo mọi điều kiện thuận lợi và đòi hỏi các cơ sở sản xuất làm việc có năng suất, chất lượng và hiệu quả. Các cơ sở kinh tế công nghiệp, nông nghiệp quốc doanh, hợp tác xã, công tư hợp doanh... đều là nơi quân chúng lao động thực hiện quyền làm chủ tập thể của mình, tiến hành đồng thời ba cuộc cách mạng, sản xuất ra của cải vật chất. Cơ sở cũng là nơi diễn ra hàng ngày, hàng giờ, cuộc đấu tranh giữa hai con người xã hội chủ nghĩa và tư bản chủ nghĩa. Vì vậy, bộ máy lãnh đạo và quản lí phải hướng mạnh về cơ sở, lấy cơ sở làm đối tượng phục vụ một cách thông suốt, nhanh nhạy, trực tiếp, thường xuyên bám sát và củng cố cơ sở, kịp thời giải quyết những vấn đề cơ sở đề ra. Hiện nay, các cơ sở sản xuất, nhất là cơ sở quốc doanh và hợp tác xã, đang gặp nhiều khó khăn trong sản xuất, kinh doanh, cần tạo các điều kiện đồng bộ để các cơ sở đó có thể chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch, tránh tùy tiện xáo trộn các điều kiện sản xuất, gây phiền hà cho cơ sở. Cần tổ chức kiểm kê thiết bị, lao động, vật tư, nguyên liệu ở từng xí nghiệp để sử dụng tốt mọi năng lực sản xuất.

Cần đẩy mạnh công tác *xây dựng huyện và kiện toàn cấp huyện*, tập trung sức làm tốt ở khoảng 60 huyện có tỉ suất hàng hoá nông sản tương đối cao, có khả

năng nhanh chóng tạo ra quỹ hàng hoá cho Nhà nước xã hội chủ nghĩa, bằng cách tăng cường đầu tư có trọng điểm, tiến hành qui hoạch và tổ chức lại sản xuất, bổ sung cán bộ và cải tiến quản lí.

Khâu quan trọng có tính chất quyết định là *công tác cán bộ*. Về vấn đề cán bộ, Đảng đã có nhiều nghị quyết đúng đắn, nhưng chưa thực hiện được tốt.

Vấn đề đặt ra trước hết là phải biết lựa chọn, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, sử dụng và đánh giá đúng cán bộ.

Cần bố trí lại đội ngũ cán bộ quản lí cho phù hợp với phương thức quản lí kinh doanh xã hội chủ nghĩa, gồm những người thích hợp nhất với từng vị trí, có khả năng tạo ra bước phát triển mạnh trong công việc.

Kiên quyết thay đổi một số cán bộ không làm chạy việc mà còn cản trở nghiêm trọng hoạt động của toàn bộ máy... Thay vào đó bằng những cán bộ có tài tổ chức, không những trung thành, tận tụy, mà còn đủ khả năng nắm và thực hiện có sáng tạo đường lối, chính sách, những nhiệm vụ do Đảng và Nhà nước đề ra, đủ khả năng làm chuyển động toàn bộ máy.

Đội ngũ cán bộ quản lí phải được bố trí theo *cơ cấu* đồng bộ, bổ sung được cho nhau vừa vững vàng về chính trị, vừa tinh thông về nghiệp vụ, có năng lực quản lí kinh tế, kĩ thuật, vừa chắc chắn, vừa xông xáo, sáng tạo, táo bạo, nhạy bén: gồm những người ưu tú nhất, bảo đảm tiêu chuẩn nhất trong các lứa tuổi. Trong cơ cấu đó, phải đề cao vai trò và trách nhiệm của người thủ trưởng.

Một điều rất quan trọng là *phải tiêu chuẩn hoá cán bộ*, theo từng chức danh, trên cơ sở đó mà lựa chọn và bố trí đúng cán bộ.

Phải *kiểm tra* công việc thường xuyên và chặt chẽ, cán bộ làm tốt cần được khen thưởng kịp thời và đích đáng, cán bộ nào tỏ ra không đủ khả năng đảm đương nhiệm vụ thì phải thay đổi. Chúng ta hãy làm đúng lời dạy của Lê-nin: “Mấu chốt của toàn bộ công tác sẽ là ở việc lựa chọn người và kiểm tra việc chấp hành công tác. Nếu về phương diện đó, chúng ta học tập được để làm được mọi công việc một cách thực tiễn... chúng ta cũng sẽ khắc phục được tất cả mọi khó khăn”.

Trong công tác tổ chức, không tránh khỏi những trường hợp có nhu cầu công tác mà là chưa có cán bộ thích hợp, cho nên nhiều đồng chí được giao nhiệm vụ quản lí kinh tế, mà chưa được đào tạo về kinh tế. Đảng ta đang gấp rút *bồi dưỡng cán bộ quản lí*, và đòi hỏi mỗi cán bộ phải ra sức *học tập* nâng cao năng lực quản lí, không thể kéo dài tình trạng sử dụng cán bộ như hiện nay.

Phải mở rộng hệ thống trường, lớp bồi dưỡng để mọi cán bộ từng bước được bồi dưỡng có hệ thống, và tiếp đó, định kì 3-5 năm được bồi dưỡng vài tuần, vài tháng về đường lối, chính sách của Đảng, về phương pháp công tác, về những tiến bộ trong khoa học, kĩ thuật và quản lí. Trước mắt, coi trọng bồi dưỡng về quản lí từ cơ sở trở lên. Đẩy mạnh bồi dưỡng về chính trị, kinh tế, kĩ thuật cho cán bộ đương chức, tiến tới bảo đảm bồi dưỡng những kiến thức cần thiết cho cán bộ kế cận theo từng chức danh, trước khi đề bạt.

Chúng ta cần chăm lo xây dựng đội ngũ *chuyên gia*, tạo điều kiện cho họ phát huy sức sáng tạo của mình, kết hợp khéo léo giữa các thế hệ, các lớp cán bộ già và trẻ, cũ và mới, cán bộ chính trị và chuyên gia, sử dụng tốt các chuyên gia từ trong chế độ cũ để lại.

Cần bố trí ổn định và chuyên môn hoá cán bộ khoa học, kĩ thuật. Gắn cán bộ với việc cụ thể, với cơ sở sản xuất. Đưa cán bộ xuống các vùng tập trung chuyên

canh, thâm canh, các công trình mĩi nhon, các nong trường mới xây dựng. Có chính sách khuyến khích vật chất thoả đáng và đặt thành kỉ luật bắt buộc đưa hàng loạt cán bộ, kể cả cán bộ phụ trách, từ các cơ quan hành chính cấp trên về cơ sở để phân bố lại đội ngũ cán bộ, vừa thúc đẩy sản xuất phát triển, vừa tạo điều kiện cho cán bộ trưởng thành nhanh.

Trong tình hình hiện nay, tìm ra được những giải pháp đúng đắn là vấn đề khó; tổ chức thực hiện trong thực tiễn lại càng khó khăn hơn. Vì vậy, trên cơ sở quán triệt các quan điểm cơ bản của Đảng, phải gấp rút kiện toàn bộ máy quản lí, tăng cường đội ngũ cán bộ để bảo đảm công tác tổ chức thực tiễn có hiệu quả cao.